

Скоробогата Тетяна,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів
спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування
(за видами економічної діяльності)» Подільського державного аграрно-
технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: д.е.н., в. о. професора Чикуркова А.Д.

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Доведено, що в умовах ринкового механізму господарювання роль планування на рівні сільськогосподарських підприємств, не тільки не знижується, а навпаки, стрімко зростає. В господарстві постійно підвищується рівень наукового обґрунтування планових показників, оскільки від цього значною мірою залежить комерційний дохід підприємства в цілому, його підрозділів, а отже, й добробут членів товариства. Господарство зрозуміло, що в умовах ринку без детально розробленого та науково обґрунтованого плану неможливо починати жодного значного виробничого або фінансового заходу [1, с. 359].

Планування діяльності товариства передбачає вивчення організаційно-економічних умов господарства і проведення ретельного бізнес-аналізу діяльності. Оцінка рівня організації виробництва в основних галузях ТОВ АФ „Подільська зернова компанія” показала, що у господарстві собівартість продукції в порівнянні з виручкою є меншою, а тому прибуток становить, зокрема: по озимій пшениці – 124,5 тис. грн., по озимому ячменю – 98,7 тис. грн., гречці – 68,6 тис. грн., гороху – 243,9 тис. грн., озимого ріпаку – 242,9 тис. грн. Найвищий рівень рентабельності відмічено по гороху і ріпаку озимому відповідно 193,9 та 124,1%. Також досить високим є рівень рентабельності гречки 88,1%. Аналізуючи ефективність галузей тваринництва визначили, що протягом трьох досліджуваних років рівень рентабельності виробництва молока у 2009-2011 рр. був позитивним і складав від 16,6 до 30,8 %, а по всіх

інших видах продукції тваринництва воно було збитковим. 2011 р. рівень рентабельності меду становив 33,3% проти -11,4% 2007р.

Розробка маркетинг-плану, як першої важливої складової бізнес-плану, розпочинається з короткої характеристики загальної маркетингової стратегії, що показує, на яких якостях продукту вашого бізнесу буде зосереджено увагу [2, с. 126]. Аналіз збутової політики ТОВ АФ „Подільська зернова компанія” показав, що досліджуване господарство виробляє сільськогосподарську продукцію та продукти переробки. Всю рослинницьку продукцію реалізують на оптово-роздрібні ринки, а м'ясо і молоко тільки на – оптові ринки, мед на роздрібні ринки. Як бачимо, господарство велике значення надає сільськогосподарській продукції, але продукти переробки виробляється в більшій мірі для власного споживання, а решта на ринки збуту. В господарстві планують підвищити якість продукції рослинництва, тим самим покращити результати своєї діяльності. Вміст клейковини в озимій пшениці запланували досягти до 24%, цукристості в цукрових буряках – 16%, олійності в соняшникові – аж 35%. Щодо підвищення якості продукції тваринництва, то підвищення жирності дорівнюватиме 3,4%, а вища вгодованість м'яса ВРХ планують одержати 98%.

Господарство реалізує свою продукцію на різні ринки для того, щоб отримати більший прибуток. При реалізації зерна за чотирма каналами, видно, що прибуток на 1ц продукції різниться від 10,5 до 16,7 грн.. найбільше прибутку отримано від зерна в рахунок орендної плати і заготівельних організацій. Від реалізації озимого ріпаку було отримано 117,7 грн. прибутку, молока – 27,86 грн. збитковим виявляється реалізації м'яса ВРХ і свиней – одержано збитків на 1 ц продукції відповідно 755,2 і 99,8%. На відмінно від теперішньої ситуації із каналами збуту, вважаємо, що необхідно змінили тактику планування, а саме окрему продукцію треба більше реалізовувати на ті підприємства, де більша ціна і нижча собівартість. Особливо звернути увагу на вигідне розташування каналу збуту та якість продукції підчас транспортування.

Якість розробки виробничої програми, як другої складової бізнес-плану, багато в чому залежить від ступеня обґрунтування планової урожайності с.-г. культур (табл. 1).

Таблиця 1

Планування урожайності основних с.-г. культур (2014 р.)

Показники	В середньому за три попередніх роки	Амплітуда коливань		Співвідношення показників	Звітний рік	Плановий рік
		мінімум	максимум			
Урожайність зернових – всього, ц/га	28,6	19,1	37,7	1,97	35,7	33,1
Урожайність озимого ріпаку, ц/га	13,3	11,8	16,0	1,36	12,2	14,6

Ми визначили середню урожайність за три попередніх років, визначили амплітуду коливань за максимальним і мінімальним значеннями урожайності і встановили співвідношення показників. Найбільше відхилення за амплітудою коливань становить урожайність зерна – 1,97 рази, а найменше відхилення по середньодобових приростах ВРХ – 1,19 рази. Як бачимо, в господарстві досить високі показники урожайності культур, тому і планову її визначають на досить значному рівні у порівнянні з підприємствами-конкурентами.

Третьою важливою складовою бізнес-плану є складання фінансового плану. Фінансовий план – це найважливіший елемент бізнес-плану, який складається як для обґрунтування конкретних інвестиційних проектів, так і для управління поточною та стратегічною фінансовою діяльністю [3, с. 65]. Як показали наші розрахунки, найбільший очікуваний прибуток на одиницю продукції буде отримано від реалізації озимого ріпаку (107,4 грн.) та молока

(40,8 грн.). Отже, в результаті реалізації бізнес-плану в підприємстві буде отримано 809,25 тис. грн. прибутку.

Планування на досліджуваному підприємстві дає можливість оцінити умови, в яких має діяти підприємство, виявляти слабкі та позитивні аспекти його роботи, передбачати можливі вигоди та втрати. Таким чином, після дослідження поставленої проблеми, ми дійшли висновку, що і в ТОВ АФ „Подільська зернова компанія” питання бізнес-планування є досить актуальним і стоїть на першому місці щодо використання та удосконалення в практичній діяльності.

Список використаних джерел

1. Азізов С.П. Організація аграрного виробництва і бізнесу: [підруч.] / Азізов С.П., Саблук П.Т., Канінський П.К. - К. : ННЦ ІАЕ, 2006. – 790 с.
2. Бідзюра І. П. Основи підприємницької діяльності та агробізнесу/ Бідзюра І. П., Збарський В. К., Ільчук М. М. - К., 2001. - 320 с.
3. Малиновский Р.Г. Бизнес-план: методические материалы / Р. Г. Малиновский. - М. : Финансы и статистика, 1994.- 360 с.

Сливка Аліна Іванівна,

студентка спеціальності 5.03050901 «Бухгалтерський облік»

Кам'янець-Подільського коледжу харчової промисловості

Національного університету харчових технологій

Науковий керівник: к.е.н., зав. економічного відділення Толстопятова Д.Г.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Специфіка надання медичних послуг, порівнюючи з іншими різновидами подібного бізнесу, особлива. Особливість полягає в тому, що медичні послуги пов'язані з охороною найбільш важливої цінності людини – її життя та здоров'я.